

KISMOTOR

A VILLAMOS KISMOTORGYÁR DOLGOZÓINAK LAPJA

V. évfolyam 12. szám.

1961. december.

Bestizásoló

A III. negyedév folyamán vállalatunk befejezett termelési tervét 106,3 %-ra, teljes termelési tervét 105,6 %-ra teljesítette.

I.-III. negyedév viszonylatában a befejezett termelési tervet 103 %-ra, a teljes termelési tervet 103,9 %-ra teljesítettük.

A termelés folyamatossága negyedév folyamán a korábbi időszakokkal szemben kedvező befejezést mutat. Minden egyes hónap tervét egyenletesen teljesítettük túl és hóvégi hajrára nem volt szükség.

Gyártmányfejlesztés területén abban a negyedévben elkészült az A 28, 29, 30 kubai export célra szolgáló csengetőgépeknek, valamint az IK 47 külső forgórészes magnetofonmotornak a prototipusa.

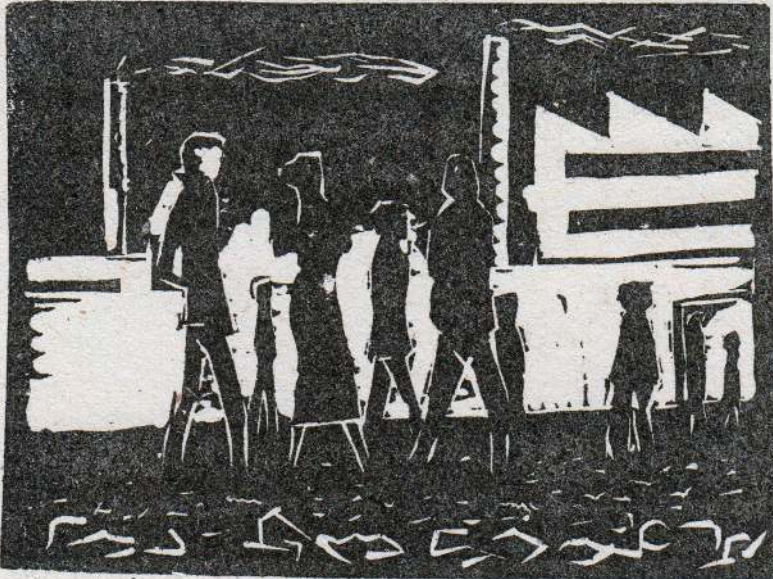
0 szériák gyártása befejeződött és a sorozatgyártása is megindult az EK 10 vasuti vízcirkuláltató motornak. A háztartási varrógép motor és a hozzátartozó lábindító 0 szériájának a vizsgálata folyik. A régóta huzódó SzK 49. mennyezetszellőző végleges prototipusát az Erfi elkészítette és megkezdte a 0 széria dokumentáció elkészítését.

A technológiai fejlesztés területén legjelentősebb intézkedés, melynek hatása a negyedévben már jelentkezett, a július 1.-ével működésbe állított szerelőszalag. Ezen már üzemszerűen szereltünk az SzK 37, UX 3 és UX 14 gyártmányokat. További gyártmányoknak a szalagra való alkalmazása folyamatban van. Ugyancsak üzembe állítottuk a negyedév végével a tekercs-berakó szalagot is. Mindkét szalag a normaidő csökkenésén kívül jelentősen elősegíti a folyamatos termelés végrehajtását. További jelentős intézkedés, melynek üzemszerű végrehajtása a IV. negyedévre várható, a cső kefetartók itthoni készítése fazoncsőből. Ez a várható jelentős /évi 280/ m Ft/ megtakarításon kívül a nemzetközi szabványban előírt Kefe, illetve kefetartó méretekre való áttérést is jelenti.

Termelékenységünk az összes munkások 1 órára eső termelési érték mutatóját vizsgálva, a tervezettel szemben a II. negyedévben 12,3 %-al kedvezőbb volt.

A normarendezés most már valamennyi műhelyben, ahol ez tervezve volt, életbe lépett. Igen jelentős, mondhatnánk döntő szerepe volt abban, hogy a negyedév termelése kedvezően alakult.

Egy állományi létszámra eső napi teljesített óra az 1960. évi 7,25-ről, 6,70-re zuhant. Ez csak igen kis mértékben magyarázható a túlórák csökkentésével. Ez az óracsökkenés a tervvel szemben cca 20.000 kiesett munkaórát jelentett.

Munkába menők

Pánke István

Ebben a negyedévben benyújtottak 52, elfogadtak 37, bevezettek 28 újítást. Az újítások közül 3 előkalkuláltak várható gazdasági eredménye 65 ezer Ft és 2 utókalkulált tényleges eredménye 145 ezer Ft. Az újítások száma alacsonyabb mint az elmúlt évben, de egynek-egynek gazdasági eredménye sokkal jelentősebb.

A tárgy negyedévben elért eredmények után mintegy 17 nap nyereségrészesedéssel lehet számolni. A kedvező helyzet megtartása, illetve további napok összegyűjtése komoly feladatot jelent; a már előzőekben említett 20 ezer kiesett munkaóraban a betegségen kívül a munkafegyelem be nem tartásából származó időkiesés is szerepel.

A téli időjárás nyilvánvalóan növelni fogja az év hatralévő részében a betegségek miatt kieső időt. Nagy jelentősége van tehát a munkafegyelem javításának, eredményeink további fokozásában. Ezért vállalati és egyéb érdekből egyaránt szükséges, hogy minden dolgozónk ezeket az előírásokat betartsa.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 44.-ik évfordulója alkalmával tartott ünnepélyen az öntödében dolgozó "1919" munka brigádnak átnyújtották a "Szocialista - brigád" cím elnyeréséről szóló oklevelet.

Nézzük meg közelebbről, hogy ezen kitüntető cím elnyerését milyen munkával nyerték el a brigád tagjai és működésük álljon például brigádok előtt, amelyek még küzdenek a "Szocialista brigád" cím elnyeréséért.

Előttem a mintaszerű gondosággal vezetett brigádnapló - miről beszél ez nekünk?

..... Az öntödében dolgozó "1919" munkabrigád 1960. november 1.-én bejelentette, hogy részt kíván venni a "Szocialista munkabrigád" mozgalomban és cím elnyerésére alábbi felajánlást tették:

- 1./A beütemezett műhelytervet 5 %-al túlteljesítjük. A selejtet a legminimálisra csökkentjük. Anyag és energia takarékossgot szigorúan betartjuk. A brigádnak jelenleg 6 db újítása, vagy észszerűsítése van folyamatban. Munkavédelmi és baleseti óvó rendszabályokat szigorúan betartjuk.
- 2./A brigádból 4 fő jár politikai oktatásra. A brigád összes tagjai résztvesznek a Munkás Akadémia előadásain. Politikai szabadpárt-

napon, szakszervezeti taggyűlésen, termelési értekezleten részt veszünk. A brigád összes tagjai 1961. jan. 1-től a "Vasas" ujságot egy évre előfizeti. Borszéki Antal gépi öntő, aki nem régen került át ebbe a munkakörbe a brigád többi tagja vállalja, hogy a legrövidebb időn belül betanítják az átlagos termelési szint elérésére.

3./ A brigád tagjai vállalják, hogy havonta egy órát társadalmi munkában műhely-karbantartást végeznek.

A munkafegyelmet szigorúan betartják. Igazolatlan hiányzást, vagy késést teljes mértékben megszüntetjük. Havonta egy haladó filmet kollektíven megnézünk. A szocialista együttélést gyáron kívül betartjuk"

És hogyan teljesítettek ezeket? Erről beszél nekünk a brigádnapló.

800°

Amalivian

.... A műhelyterv 5 %-os túlteljesítését minden hónapban elérték. - Sőt! Az átlagos 131 %-os teljesítmény mellett a brigád legalacsonyabb termelési átlaga 114 % - viszont a legmagasabb 165 % volt! A legmagasabb egyéni eredmény pedig elérte a 186 %-ot.

Fenti kiváló eredmények jutalmazásaként a brigád tagjai kétszer részesültek pénzjutalomban és közülük Balázs András brigádvezető és Hargitai Sándor a "Kiváló Dolgozó" jelvényt nyerték el a megfelelő pénzjuttatással együtt. A brigád egy tagja ezen kívül jutalom üdülésben is részesült. Meg is érdemelték!

A brigádból három hónapi munka után más munkakörbe került Borszéki Antalra pedig megjegyezzük, hogy elért eredményeivel 128 - llo és 103 % voltak és így a brigád tagjai a személyére tett vállalásuknak is eleget tettek...hónapban késés, igazolatlan hiányzás, baleset nem volt, olvashatjuk minden hónapban. .... hónapban selejt nem volt, tűnik ki a MEO bejegyzéseiből, kivéve 1960. november havát, amikor a bejegyzés szerint "a brigád munkaselejtje minimális volt". Bár mindenütt így állnánk a selejt kérdésével.....

▲ politikai oktatásra járók a szemináriumokon pontosan résztvettek - ugyszintén a Munkásakadémiára járók is. Ugyanezt mondhatjuk a Párt és a Szakszervezet egyéb rendezvényeire vonatkozólag is. Összetartásuk jellemzésére felhozzuk, hogy a május 1.-i kivonuláson a brigád hat tagja közül öten vettek részt! Minden hónapban együtt néztek meg egy mozi előadást, és a látott filmet egymásközt megbeszélték. De ezen kívül a Nemzeti Galériában is együtt néztek meg a XIX.- XX. sz. festészete című kiállítást, Majdnem minden hónapban egymásközi család látogatáson vettek részt, ahol egymás ügyes-bajos dolgait megbeszélték. "A Vasas" ujságon kívül a "Szovjetunió" képes folyóirataira is előfizettek. És még folytathatnánk.....

Társadalmi munkára havonta egy órát ajánlottak fel, amelyet minden hónapban túlteljesítettek. Csak két példát ragadok ki. "Március 20.-án és 21.-én társadalmi munkában udvartakerítést végeztünk: 4 órát." - "1961. IV. 20.-án a

brigád társadalmi munkában 6 q selejtes vörösréz huzalt kiegészített és ezzel a vállalatnak 18.600.-Ft-ot eredményezett. " Hogy ez a munka is több volt a vállalt egy óránál, az biztos! A brigád tagjai több ujitást nyújtottak be, melyeket el is fogadtak.....

A Szocialista brigád legfőbb alapelve, ^{mely} ~~hogy~~ a mozgalom jellegét is kifejezi - olvassuk lapunk ez évi júliusi számában: először szocialista módon dolgozni, másodsor szocialista módon tanulni, harmadszor szocialista módon élni.

Nyugodtan megállapíthatjuk, hogy az "1919" brigád ezen feltételeknek eleget tett, amelyet különben Vállalatunk Párt és ÜB titkárainak az Öntöde- Sajtoló- Lemezelő és Bakelitműhely dolgozóihoz intézett levele is igazol, mely szerint "megvizsgáltuk vállalatunk területén a "Szocialista" brigád címet elnyerő brigádok munkáját, és tevékenységét. Ennek során megállapítottuk, hogy az öntödében alakult és "1919" nevét viselő brigád teljesítette azokat a feltételeket, melyeket az oklevél elnyeréséhez szükségesek." "Ennek alapján nyerték el a megérdemelten az oklevelet!

Örömmel és szeretettel üdvözljük a brigád tagjait:

Balázs András	brigádvezetőt
Sipos Béla	főművezetőt
Hargitai Sándor	öntőt
Mike Ferenc	öntőt
Rottkel László	öntőt
Tóth György	öntőt

és további munkájukhoz összefogást, erőt, egészséget és sok sikert kívánunk! És tartsák szem előtt azt, hogy az egyéni érdek mindég a Közösség- a Népgazdaság - érdekét szolgálja.

Krónikás

Évek óta teszik színessé műhelyeinkst a politechnikai oktatásra gyárunkba járó középiskolás lányok. Eddig a politechnikai oktatást vezető Reiter Károly mérnök már több ízben beszámolt munkájukról és elért eredményeiről. Most azonban Nekik adjuk át a szót és Ők számolnak be gyárunkról, a politechnikai oktatás során tanultakról, eredményeiről és tapasztalataikról....

Keddi délelőttök a VKM.-ben.

Izgatottan vártuk az első politechnikai órát. Innen is, onnan is hallottuk már biztató híreket.

Ugy éreztük; mintha egy ismeretlen világba csöppentünk volna. Egy pár hét múlva elszállt belőlünk az effajta érzés, vidáman, otthonosan közlekedtünk az üzemben.

Érdeklődésünk mind a mai napig a legapróbb részletekig is kiterjed. A fürkésző diákszemek mindenhová behaltolnak, és találnak még eddig feltáratlan titkokat. Minden alkalommal a kérdések tömege zúdul a művezetőre, munkásra egyaránt, akik készséggel válaszolnak. Mérnökünk türelmesen igyekszik megmagyarázni az "ismeretlen világ" rejtelmeit. Minden óra végén igyekszik megmagyarázni az anyaggal kapcsolatban felmerült összes problémákat. Az elméleti óra anyaga az idén szorosan kapcsolódik fizikai tanulmányainkhoz. Tavaly megismerkedtünk a gyár termékeivel, azok alkotórészeivel, gyártásukkal. Az elméleti óra után örömmel megyünk le a műhelyekbe.

Mi úgy érezzük, hogy barátság szövődött közöttünk a dolgozókkal. Sok érdekeset láthattunk itt. Legszívesebben talán a motorszerelőbe megyünk. A többi műhelybe is szeretünk dolgozni. De ez a munka nem okoz fáradtságot, sőt utána felriszelve kezdünk másnap tanulni. Szüleink is örülnek, hogy járunk politechnikára. Gyakran hallhatjuk: "Legalább megtanuljátok, hogy milyen sokat kell dolgozni azért, hogy az ember jól egyen, és szép ruhába járhasson". Szívesen vagunk a gyárban. De van elméleti óra is, és melyik diák szeret tanulni? Így nem kell csodálkozni a következőkön:

Az egyik hétfői napon nagy boldogságunk előidézője ez a kijelentés volt: Lányok, kedden elmarad a politechnikai elméleti óra. Tehát a mi fantáziánkat az elméleti óra elmaradása csigázta fel. Ezután a bejelentés után nagyon kellemes érzéssel indultunk a Ganz utcába. Egyelőre beigért kellemes osztályfőnöki óra reményében foglaltuk el helyünket. Ebben a pillanatban nyílik az ajtó. Belép mérnökünk. Az osztályon meglepődés moraja fut végig. Mindenki kétségbeesetten néz hol Ilonka néniére, hol szeretett mérnökünkre. Talán mondanom sem kell, hogy ez a kétségbeesés azt jelentette, hogy előző nap a tanulást teljes mértékben mellőztük. A mérnök mit sem törődve meglepetésünkkal, szokás szerint elfoglalta helyét. Már nézi is, ki legyen a mai napra az áldozat, akit feleltetni fog. Hát ez felháborító! A teremben csak a napló sercegését lehetett hallani, ahogy mérnökünk hajtogatta a lapokat. A dermesztő csendben eldőrdült a név: Fekete Paula... Paula halálra váltan állt fel helyéről, lassan a tábla felé tart, mely ilyenestű feketeségben tátong. Megáll a tábla mellett, a pár pillanatig úgy áll ott, mint valami néma levente. Majd lassan, a csendben beszélni kezd. Könyörgő pillantásokat vetünk Ilonka néniére. Egyszer csak megszólal osztályfőnökünk.

- Ne haragudjon, de ezért megy ez olyan nehezen, mert én azt mondtam a lányoknak, hogy elmarad az elméleti óra, és helyette osztályfőnöki órát tartok. A mérnök mosolyogva tudomásul veszi, de azért nem enged a huszonegyből, tovább gyöttri Paulát. Ő már alig tud beszélni. De úgy látszik, oktatónk megértette titkos óhajunkat, mert így szólt: Azt hiszem ebből elég is lesz.

Nekünk is elég volt ez a félórás megrázkódtatás. Azt hittük még nyolc óra előtt, pár perccel, hogy különleges világnap előtt állunk, de úgy látszik ez is csak olyan nap volt mint a többi. Azért mindig szorongva, de örömmel várjuk minden héten a keddi napot. Már csak azért is, mert rendszerint azt érezzük, hogy semmit sem tudunk. Persze azért később kiderül, hogy nagyjából alaptalan az aggodalmunk. Egy alkalommal megtudtuk, hogy riporterek jönnek ki a gyárba, hogy beszámoljanak újságok hasábjain a politechnikai oktatás jelentőségéről, és nem kevésbé - szerintük - a II. Rákóczi Ferenc Gyakorló Közgazdasági Technikum tanulóinak ott végzett "komoly" munkájáról. Riporterek, újság, fényképezőgép, -cikláztak fejünkben a gondolatok. Akkor reggel azt hiszem mindenki gondosabban fésülködött és röpké fohászt intézett az időjárás-felelőshöz, hogy csak most ne fujjon nagyon a szél, mert milyen visszatetsző dolog volna egy újság első oldalán egy satupad mellett kócosan mosolyogni az olvasóra. Mert az csak természetes, hogy mindenki úgy képzelte, hogy pont az ő gyakorlata alatt fog a fényképész egy sorozat felvételt csinálni. Aztán... kivitudja! A felvétel sikerül, esetleg felfigyel rá szakember is, érdeklődnek az ember után és pár hét alatt még filmszerződést is kaphat. Hiszen sok nagy színész indult el már ilyen véletlen uton.

Hát ábrándozás, az volt bőven. Meglepetés még csak annyi, hogy nem jöttek a várt riporterek. Pillanatok alatt összezuzódott mindenki benn a remény, az elképzelés és megmaradt a reális életnél.

A következő keddi délelőtt nagy meglepetés ért minket. Mindenki csak az átlagos időt fordította fésülködésre, és pechünkre jött a riporter. Felvett készített két-két lányról, majd a sikerültebbet betétette a "Lobogó" című újságba. Csak sajnós a neveket összecserélte, és a kép alá a nem közölt lányok nevét iratta. Senkit sem fedeztek fel, senkiből se lett nagy sztár, de azért örömmel járunk továbbra is a politechnikai órákra.

És ha valaki megkérdezi tőlünk, hogy hol szeretünk legjobban lenni, itt, vagy az iskolában? habozás nélkül felelünk, itt.

Melyik is a legjobb műhely?

Tavaly év elején kíváncsisággal és egy kis félelemmel vártuk a politechnikai oktatás kezdetét. Kíváncsisággal, mert még sohasem láttunk részletesen munkaközben gyárat, s félelemmel, mert nem tudtuk előre, hogyan fogadnak majd a munkások bennünket, miről fogunk tanulni.

Kellemes csalódás ért mindnyájunkat, mert sehol sem éreztették velünk, hogy mi ahhoz a munkához semmit sem értünk, ügyetlenek, gyakorlatlanok vagyunk, hanem minden munkás, akit csak megkértünk, szívesen magyarázott nekünk, készséggel mutatta meg a szakma csinját, binját.

Hetenként egyszer, pénteken jövünk ide a gyárba, reggel 8 órától fél 10.-ig Reiter Károly mérnök úr előadásain keresztül elméletben ismerkedtünk meg a motorok készítésének egyes munkafolyamataival és az elektrótechnika alapfogalmaival. Nagyon érdekesek ezek az előadások, s bár mi humán osztályosok vagyunk, nagyon szeretjük és szívesen tanuljuk is. Olyan jó, hogy nem olyan kötötten folyik le az óra, mint az iskolában. Azt hiszem mindnyájunk nevében mondhatom, hogy talán is kis önzés is van benne részünkről, hogy Reiter Károly a legmegértőbb, legokosabb, legkedvesebb, legjobb mérnök a világon. Megtörténik néha, hogy valaki nem tud készülni, mert valami elfoglaltsága volt, neki mindig meg lehet mondani, ő megért minket.

Érthetően, világosan magyaráz, s ha mégis van valaki, aki nem érti, szívesen elmagyarázza többször is, amíg meg nem ért mindent. Az elmélet után szünet következik, ami legtöbbször avval telik el, hogy sorba állunk a büffnél. Ott mindent lehet kapni, csak türelem kell hozzá, hogy végigálljuk a sort.

Ez után megkezdjük a gyakorlatot. Öt féle műhelybe járunk, s két-havonként csoportcsere van, így év végére mindenki minden műhelyben dolgozott már. Először egyforma érdeklődéssel mentünk le mindenhová, de természetesen mostmár rangsorban állítottuk magunk között a műhelyeket. Legjobban érezzük magunkat a szerelőben, és a bakelit műhelyben. A szerelőben Klári nénit, Tili Józsi bácsit és Bondi bácsit a MEO-st szeretjük legjobban. Ők már tudják, ki melyik munkát szereti, és ha hozzájuk megyünk, mindig jól érezzük magunkat.

Ebben a műhelyben van egy külön feladatunk is télen, amikor már villany mellett dolgoznak. Délben, amikor ebédhez cseppetnek, mindenki szalad, hogy jó helyre üljön, s hamar kapjon ebédet, s ilyenkor nekünk kell az égve maradt lámpákat eloltani.

A Bakelitben Sipos Béla bácsit, a főnököt szeretjük a legjobban. Mindig tud olyan munkát adni, ami nem is túl nehéz, könnyen meg tudjuk csinálni, és amellet egy kicsit változatos is. Mindig részletesen elmondja, hogy mi az, amin dolgozunk, ez az alkatrész hol van a motorban, és mi a szerepe a motor működésében. Még munka közben is sokszor odaül mellénk egy picit beszélgetni, s megtörténik, hogy egy kis sültgesztenye is előkerül a zsebéből, amit szétoszt közöttünk.

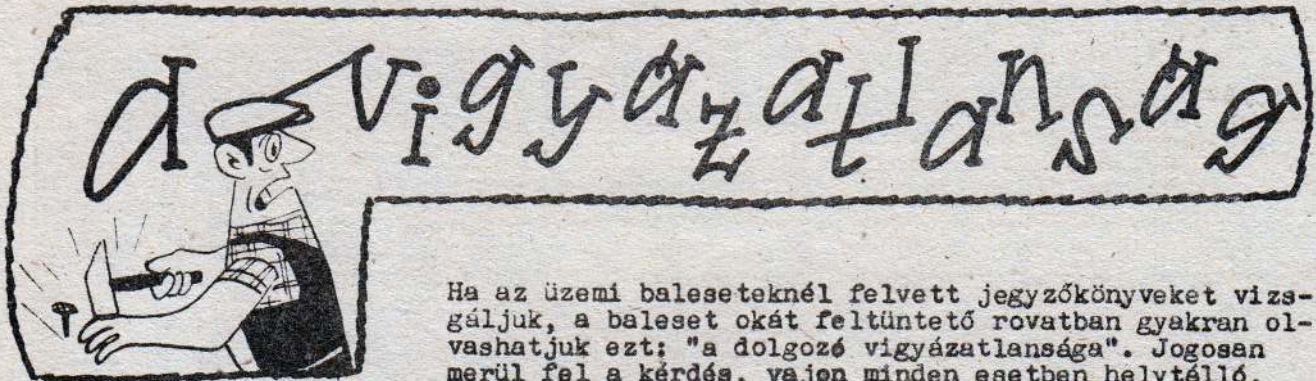
A szerszámkészítőben csak ebben az évben kezdtünk járni. Nagyon érdekes műhely, mindenféle gép megtalálható ott. Mi Jancsi bácsi irányításával piros PVC lapokból háromszögű vonalzókat reszelünk, amiket, ha készen vannak, haza is vihetünk.

A tekercselő műhelyekbe megyünk a legkevésbé szívesen. Talán azért, mert a forgóréz tekercselőben odaadnak nekünk egy nagy láda munkát, amit meg kell csinálni, csak akkor mehetünk el. Mi még nem vagyunk gyakorlottak, s így nem mindig készül el munkaidő végére az egész munka, s olyankor az ott dolgozóknak segítünk mindnyáján, akik már a többi műhelyekben befejezték a munkát. Nem lehetne itt is úgy, ahogy a többi műhelyben, hogy külön beosztanak mindegyikünket egy dolgozó mellé, hogy annak segítsen a munkaidő lejártáig?

Ezen az egy műhelyen kívül mindenütt jól érezzük magunkat az egész gyárban. Ez a napja a hétnak mindig tartogat valami újat, valami érdekeset számunkra. Tulajdonképpen nálunk péntektől kezdődik az időszámítás.

Nagyon szeretnénk, ha a hátralévő két évben is még itt dolgozhatnánk. Szeretnénk, ha ez a jó viszony a munkások és közöttünk továbbra is megmaradna, nemcsak mi éreznénk jól magunkat, hanem a munkások is szívesen foglalkoznának velünk továbbra is.

Zaláni Piroska

Ha az üzemi baleseteknél felvett jegyzőkönyveket vizsgáljuk, a baleset okát feltüntető rovatban gyakran olvashatjuk ezt: "a dolgozó vigyázatlansága". Jogosan merül fel a kérdés, vajon minden esetben helytálló, pontos-e ez a meghatározás.

Vegyünk három példát. Mindhárom esetben a dolgozó szeget vert be, s közben a kalapáccsal a kezére ütött úgy, hogy elsősegélyben kellett részesíteni. Az egyik esetben a helytelen mozdulatnak az volt az oka, hogy a munkás elgondolkodott, nem figyelt munkájára, a másik esetben a művezetője váratlanul rákiáltott, ettől megzavarodott és ezért ütött félre. A harmadik esetben a kalapács fejének meglazulása tette bizonytalanná mozdulatát.

A baleset oka a baleseti jegyzőkönyv szerint mindhárom esetben a dolgozó vigyázatlansága.

E példák azt mutatják, hogy a vigyázatlanság fogalmába egész sok különböző dolgot sorolnak, ezért nem hiábavaló a fogalom alaposabb elemzése.

Mindenek előtt: nem nevezhetjük vigyázatlanságnak azt, ha a dolgozó nem vesz észre olyan dolgokat, amelyek balesetet idézhetnek elő, de amelyeknek felülvizsgálása, ellenőrzése, kiküszöbölése nem az ő feladata.

Másodszor: nem nevezhetjük vigyázatlanságnak, ha a dolgozó erős figyelemelterelő hatás következtében csinál valamit rosszul, vagy vét el egy mozdulatot, vagy esetleg mulaszt el egy cselekvést. Ezekért a dolgokért a munkaszervezést és munkabiztonságot ellenőrző szervek és személyek felelősek, illetve közvetlenebbül azok a személyek, akik meggondolatlan beavatkozásaikkal a dolgozó figyelmét munkájáról elterelték. Ez utóbbi esetben azonban a dolgozó csak akkor mentesíthető a vigyázatlanság vádjára, ha a beavatkozás váratlanul érte, pld. rákiáltanak, váratlanul megszólítják stb.

Valóban vigyázatlan a dolgozó akkor ha:

- 1./ maximális figyelemkoncentrációt igénylő cselekvéseknél figyelmetlen, akár oly módon, hogy az üzemi környezet más tényezőire figyel, beszélget stb.. akár oly módon, hogy a munkával össze nem függő dolgokra gondol, gondolatban ezekkel foglalkozik.
- 2./ mozgásaiban nem alkalmazkodik a munkakörülmények szabta követelményekhez, tehát tulságosan gyors "meggondolatlanul" mozog, vagy tulságosan lassu, elengedett a mozgása.
- 3./ bármilyen okból kifolyólag elmulasztja az előírt védőberendezések vagy védőeszközök használatát.

A dolgozó egyéni vigyázatlansága két okból adódhat: vagy nem ismeri a munka követelményeit, vagy nem teszi megáévá őket. Például vagy nem tudja, hogy adott munkafolyamat milyen mértékű figyelemösszpontosítást, vagy milyen védőeszközök használatát, tehát milyen jellegű óvórendszabályokat igényel, vagy nem veszi figyelembe a követelményeket, ami viszont rendszerint a magatartás lazaságának,

a munkafegyelem hiányos voltának következménye. De vigyázatlanság az is, ha a dolgozó, akinek munkája nem kíván komolyabb, vagy tartósabb figyelemösszpontosítást, visszaél ezzel a lehetőséggel, zavarja a nagyobb figyelmet igénylő munkát végző társait és ezzel balesetet idéz elő. Ez utóbbi nálunk is elég gyakori különösen a forgácsoló műhelyben.

Végül beszélni kell a vigyázatlanság ugynevezett kollektiv formáiról, például, ha a dolgozók általában zavarják egymást, hangosan beszélnek, kiabálnak, elvonják egymás figyelmét a munkáról, csendes munkahelyen ajtókat csapkodnak, komolytanul viselkednek stb.

A vigyázatlanság felszámolására az egyik legfontosabb eszköz a dolgozók szakismeretének fejlesztése. Az a dolgozó, aki igazán ismeri munkáját, tudja, hogy mely mozdulatoknál kell különösen figyelnie, és hol engedhet meg magának egy kis kikapcsolódást stb.

A balesetelhárítási rendszabályok betartásának ellenőrzése is csökkenti a vigyázatlanságot. Az ellenőrzések nemcsak a védőeszközök használatára, s az üzembiztonság más tárgyi mozzanatainak betartására kell irányulnia, hanem a dolgozók magatartásának más, a baleseti veszély szempontjából számításba jövő mozzanataira is.

Végül a vigyázatlanság kiküszöbölésében komoly szerepe van a kollektiva fegyelmeztségének, felelősségérzetének, öntudatának. Ennek, illetve ezeknek fokozása tehát nemcsak a termelékenységet, hanem - mint erre már utaltam - a munkabiztonságot is növeli.

Horváth Ferenc

Közeledünk az év végéhez, s ez indokot ad, hogy visszapillantunk. Történetesen a szinjátszó csoportról van szó.

Ha csak a látottakat nézzük, azt kell megállapítanunk, hogy az együttes művészi kifejezőereje növekedett az előző évhez viszonyítva. Ami azonban a mögött van: az aktív színjátszók kis létszáma, gyenge próbalehetőségek, az emberek elfoglaltságának problémája, és még lehetne sorolni a nehézségeket. De nem ez a célunk.

Mi is történt az idén a színjátszók házatáján?

Jól kezdődött. Nagy sikerrel vendégszerepeltek a II. kerületi Vörös-kereszt rendezvényén. Ezután került sor az idei év legsikeresebb produkciójára a "DUNÁNTULI RAPSZÓDIA" c. egy felvonásosra. Rövid idő állt rendelkezésre a felkészüléshez. S mégis milyen remek előadás volt. A szereplők valamennyien feladatuk magaslatán álltak. Az állandóan feszült légkör, a lüktető ritmus jellemezte a szindarabot. Ebben igen nagy része volt az együttes új művészi vezetőjének, aki szakavatott kezekkel nyult az emberekhez.

Következett a II. kerületi Kulturális Seregszemle. Még csiszoltabb előadásban került színre a fenti darab. A siker nagy volt. A közvélemény egyöntetűen a VKM kulturcsoportjának ítélte volna az első díjat - ha az dönthetett volna. A zsüri - bizonyos felsőbb okok miatt - azonban mind a két együttest egyenlően - oklevéllel - jutalmazta. Azt azonban nem hallgathatták el, hogy kiforrott együttest láthattak üzemünk színjátszóiban.

A nyári szünet után - néhány ember felelőtlen magatartása miatt - hosszú ideig akadoztak a próbák. Ez meg is látszott a november 5.-i bemutatón, bár a próbákhoz viszonyítva viszonylag jó előadást láthattunk. A kulturcsoport nagy sikerrel

szerepelt az Ady-ligeti honvédek előtt is.

Az idei évben még egy vendégszereplésre van kilátás-Ikladi testvérüzemünkben.

Nem szabad elhallgatnunk a színjátszócsoporthoz belső életét sem. A jó munkáért a vállalat vezetősége lehetőséget adott, a szegedi Ünnepi Játékok megtekintésére, ingyenes színházlátogatásokat szervez. A nyár elején pedig meglátogatták a színjátszóinkat a József Attila színház művészei, s baráti beszélgetést folytattak a színészi mesterségről s a színház belső világáról. A próbákban a jó hangulat uralkodik természetesen megfelelő komolysággal.

A csoport tagjai sok szeretettel várják maguk közé üzemünk azon dolgozóit, akik kedvet éreznek magukban a színjátszáshoz.

Rózsa Gábor

"Közeledünk az év végéhez és ez indokot ad, hogy visszapillantsunk" olvassuk előző cikkünk bevezető soraiban. Igen, pillantsunk vissza és nézzük meg többi kulturális és sportszerveink működését is.

Beszéjünk először a Fotó körrel. Október 16.-án nyílt meg a két éve működő kör harmadik kiállítása, melyen a kör tagjai hatvan képpel vettek részt.

és ez a kiállítás volt a kör fejlődő működésének tükrözője. Gál Imre fotóművész - a Fotóművész Szövetség - kiküldötte meglehetősen állapotot meg a technika és főleg a témaválasztási fejlődést.

Ezen kiállítás képeinek témái mondták, már szaktitottak a sablonos témákkal és azokat - helyesen az életből merítették fotósaink.

Tárlatvezetése során egyenként foglalkozott a kiállított képekkel, kiemelve azok előnyeit és bírálta hibáikat is. Nyugodtan állapíthatjuk meg, hogy a bírálat elenyészően csekély volt a dicsérethez képest.

Pénzjutalmat nyertek: Fazekas István - A jeges
Horváth Rudolf - Piacon
Mohácsi József - Jaj
Pallanek István - Gépi erővel, című képei.

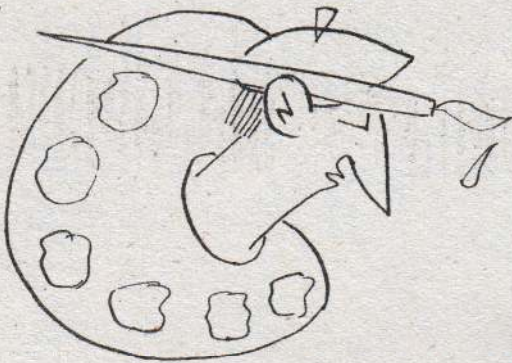
Oklevéllel jutalmazták: Bradács János - Tele háló
Horváth Árpád - Abel a rengetegben
Kiss Ferenc - A hal rabjai
Rozmann László - Ábrándozó című képei

Mi is szívből köszöntjük nyolcukat, munkájuk megérdemelt jutalmazása alkalmával, de egy kérdést intézünk a kör többi harminchéz tagjához - miért nem vettek ők is részt a kör kiállításán felvételeikkel?

A Fotókör különben december 7.-én tartotta közgyűlését, melyen az eredményes munkáról szóló beszámoló után a régi vezetőséget újra megválasztották.

Most pedig a Képzőművész Kör kerül sorra. Már többször foglalkoztunk fejlődésükkel, mely azt eredményezte, hogy a Szekszervezeti Képzőművészeti Körök Országos Kiállításának zsürije: a kör három tagjának négy képét fogadta el és állította ki.

Igazán szép eredmény, hiszen a körnek mindössze nyolc- tiz aktív tagja van.

A kör tagjai meglepően jó eredményeket értek el a linóleum metszetek terén. Miután ezek önmagukért beszélnek - közülük néhányat közzétettünk lapunkban.

A kör tagjainak ez a fejlődése egyéni munkájuk és szorgalmukon kívül vezetőjüknek: Dienes István festőművésznek érdeme.

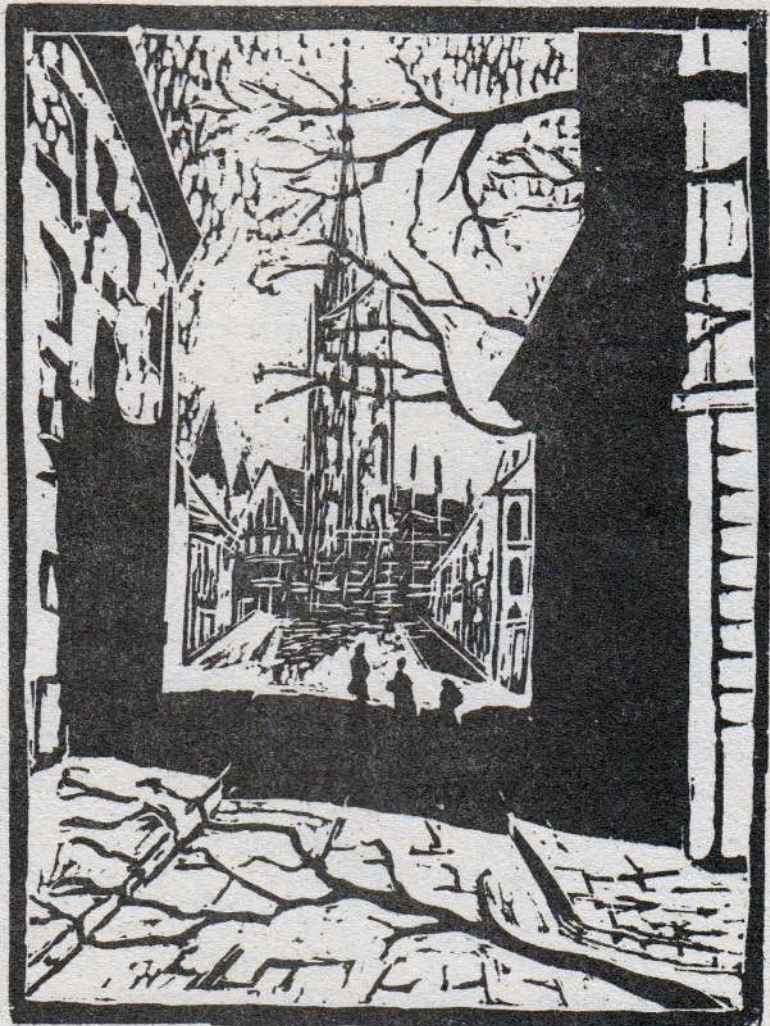
Irodalmi körünkről is szólnak néhány szót. A június 23.-án alakult kör eddig öt összejövetelt tartott. Ezekben Veres Lászlóné tartott előadást, Kosztolányi Dezsőről és Aischülos "Leláncolt Prometheus" című drámájáról.

Karczag István készülő műveiből olvasott fel. Szabó István több helytörténeti előadást tartott. Ifjú költőink: Diósi Pál és Molnár Ferenc részint maguk olvastak fel verseikből, részint Pethe Piroska és Márkus Gyula adott elő közülük több verset. És még sorolhatnánk a felvett témákat....

Irodalmi lapjaink a "Nagy Világ", a "Kortárs", az "Új Írás", az "Élet és Irodalom" tagjaink rendelkezésére állnak!

Novemberben közösen néztük meg Miller - "A sálemi boszorkányok" című darabját és azt legközelebbi összejövetelünkön beszéljük meg.

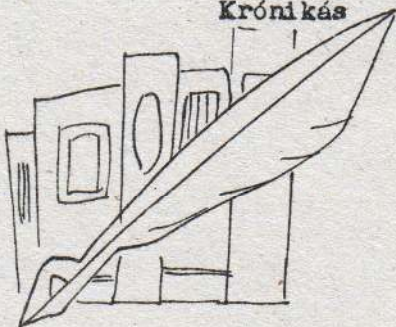
Kérjük az irodalmat és az irodalmi témákat szerető dolgozóinkat, lépjenek be tagjaink sorába és vegyenek részt összejöveteleinken.

Budai utca

Foll Béla

Krónikás

és most szokásunkhoz hiven egy verset teszünk közzé:

Jóreggelt ember...

Amikor nagy téli álmát aludta az ember
nem értették a fákat és a reggelt.
Álmuk lényegét sem mérték ingerekkel,
de félték, és magyarázták furcsa istenekkel,
Azután rab lett az ember.

Míg mások fehérre meszelt lábuakkal
váltották meg a hegyek sárga ércét,
ők felhasították a tengert
nagy evezőkre hajolva.
Majd megvadult az ember,
Hullottak az öröknek kiáltott falak,
de jöttek messziről új urak,
és igavonó lett az ember.

Magot hintettek a földbe
s a kalászt másnak gyűjtötték össze.
Békitették őket jámbor,
vassal terjesztett hittel.
Voltak akik felsimerték a jobb ötletet,
és alkottak nagy szelid gépeket.
Felkelt és nyugtózkodott az ember.
Ekkor lábába haraptak,
s elvitték szennyes füstös telepekre.
Eladta magát az ember.

Majd néhányan összegyűltek
új, tudatos hittel,
és felmutattak: így kell!
Utána verekedett az ember.
A folyton éhezők legyőzték az ingyenc falatozókat.
Lassan felébredt az ember
és ismerkedett a világgal.
Azután felébresztette a szomszédját,
majd ráköszönt: Jóreggelt ember!

Diósi Pál

Végül üzemünk sportkörének munkájáról számolunk be.

Hétről-hétre gyűlnek, szaporodnak különböző szakosztályaink pontjainak száma, igazolva, hogy sportkörünkben eredményes, jó munka folyik.

Dolgozóink felismerték a sportolásnak a szervezetre gyakorolt áldásos hatását és élnek is a versenyzési lehetőségekkel. Aktív sportolóink mellé dolgozóink népes tábora vett részt a nyáron megrendezett Kilián versenysorozaton, igen nagy érdeklődés mellett.

A sportolás szeretetét bizonyítja az is, hogy dolgozóink kívánságára - egyenlőre a szerelő műhelyben - ismét bevezettük a munkaközi testnevelést. A "tevékeny pihenés" mozgalomra különösen büszkék vagyunk, mert hazánkban három évvel ezelőtt mi voltunk az úttörők, és a mi tapasztalataink alapján vezették be azt számos helyen országszerte.

A sportkör elnöksége minden lehetőséget biztosít sportoló dolgozóinknak. Hat működő szakosztályunk mindegyikének pályája, felszerelés, edzés és versenyzési lehetősége biztosítva van.

Női röplabda szakosztályunk szépen, eredményesen fejlődik. Szepesi sporttárs jóvoltából edzéseit és otthoni bajnoki mérkőzéseiket a Marcibányi téri pályán rendezik. Téli előkészületi mérkőzéseiket a Pesti Barnabás utcai telepen bajnoksággért játszották. Úszó szakosztályunk három éves multra tekint vissza. 1947 évben a legsikerültebb országos üzemi úszóversenyt rendezték. Edzéseiket a Császár uszodában tartják.

Labdarugó csapatunk ez évben alapos fiatalításon ment keresztül. Ezt figyelembe véve szereplésükkel elégedettek lehetünk. Számukra a Bécsi uti Selyemkészítő-gyár pályáját béreljük.

Tekeszakosztályunk három csapattal vesz részt a Budapest II. osztályu, a tartalék és a szakszervezeti csapatbajnokságon. Első csapatunk éppen most fejezi be a csapatbajnokságot. Változatos szereplés után végeredményben a hatodik helyen végzett. A csapatban mind nagyobb számban kapnak szerepet az utánpótlás tagjai. Tekézőinké egyetlen sportlétesítményünk, az ország egyik legszebb pályájával a Hárshegyi Pálya. A pálya ez évben is komoly tatarozáson ment keresztül és tekézőink dicséretére legyen mondva a munka jelentős részét társadalmi munkában végezték el.

Asztali teniszezőink a legfiatalabb korosztályhoz tartoznak. A kerületi és a VASAS Szakszervezet által rendezett bajnokságért játszanak. Ha szorgalmuk töretlen marad, rövidesen az élcsapatba kerülhetnek.

Sakközőink tekézőinkhez hasonlóan három csapatot szerepeltetnek. A vállalat legszelésebb rétegei vannak, a csapatokban képviselve. Műszaki, fizikai és adminisztratív dolgozóktól, a segéd munkástól a főkönyvelőig szerepelnek csapatainkban. A szakosztályon belül igen jó szellem uralkodik. Minden második vasárnap reggel összejönnek a verseny színhelyén és a kora délutáni órákig a verseny befejeztéig együtt maradva örülnek a megszerzett pontoknak függetlenül, hogy ki szerezte azokat. Igazi csapatjátékosok, igazi sportszellem.

Mostmár a jövő évi versenynaptáron és a költségvetés előkészületein dolgozunk, szeretnénk tulszárnyalni az eddigi eredményeket.

Tiszai István

Lapzárta után.....

Vöröskereszt híradó: november 20.-án helyi szervezetünk véradó ankétot rendezett. Bevezetőben Szabó elvtársnő, a Véradó Kör titkára a véradás jelentőségét méltatva köszöntötte a véradókat, kiemelve Gergely Ferencnét, Tóth Mihálynét, akik több alkalommal díjmentes véradással mentették meg az arra rászoruló dolgozó társaik életét. Utánna egyes sokszoros véradó oklevelet és jelvényt kapott, majd minden véradó egy-egy kedves tárgyjutalomban részesült. Az ankét végül is uzsonnával zárult.

Mi véradók, ezuton mondunk köszönetet a figyelmességért, amit a Vállalat vezetősége és helyi Véradó Kör velünk szemben tanusított és ígérjük, hogy véradásunkkal továbbra is hozzájárulunk a betegek gyógyításához - életüknek megmentéséhez ha kell, díjmentesen is.

özv. Labus Károlyné
érdemes véradó

Bucsuztatás.

Meleg, baráti hangulatu vacsorán bucsuztatták gyárunk dolgozói közkedvelt igazgatónkat, Laczkó elvtársat.

Az elhangzott üdvözlő és bucsuztató szavak kiemelték Laczkó elvtárs érdemeit, melyeket a gyár kimagasló termelési eredményei és a dolgozók bizalmának és szeretetének elnyerése terén ért el.

És ez így is volt! Mikor gyárunk igazgatója lett, termelésünk az ellenforradalmi események miatt holtpontra állott. Erről a holtpontról kellett Neki gyárunkat kilendítenie, abba kellett újra friss vérkeringést öntenie és a munkafegyelem helyreállításával a dolgozókat vissza kellett vezetnie a termelékeny munkához.

Mint termelési eredményeink mutatják, Laczkó elvtárs ezeket a feladatokat sikeresen oldotta meg, mert gyárunkat a holtpontról kilendítette; az rövid időn belül elérte a 100 %-os tervteljesítést, és azt állandóan túlteljesítve kiérdemelte az "Élüzem címét is, és az 1961 évi I-III. negyedévi teljes termelési tervét is 103.9 % ra teljesítette.

Evvel az eredményes munkával nyerte el gyárunk dolgozóinak megbecsülését és szeretetét.

Midőn gyárunk összes dolgozói nevében bucsuzunk tőle - új munkahelyén is hasonló eredményes működést és új dolgozótársai hasonló megbecsülését és szeretetét kívánjuk Neki!

Szerkesztőbizottság

A lapot hét tagból álló bizottság
szerkeszti.

Felelős: Szabó István.

Készült: Sportszorosító Üzemben.
Budapest, V. Bajcsy Zsilinszky ut. 36-38.
Felelős kiadó: A vállalat igazgatója.

Ára: 20 fillér.

minden kedves
olvasónak a

